

**Rozkład materiału i roczny plan wynikowy nauczania religii w klasie 8 szkoły podstawowej
na podstawie podręcznika *Ty ścieżkę życia mi ukazesz.***

Dział w podręczniku	Numer lekcji	Temat lekcji	Treści nauczania z podstawy programowej	Wymagania szczegółowe zgodne z podstawą programową ¹ Uczeń:	Uwagi
Dział I Drogi ludzkości i moja ścieżka	1	<i>Moje wady i zalety</i>	Konsekwencje wiary w jednego Boga; świętość przeżywana w rozmaitych formach życia	P: własnymi słowami streszcza przypowieść o faryzeuszu i celniku, przypisuje obu postaciom odpowiednie cechy; podaje sposoby na pokonywanie swoich słabości i pracę nad sobą, w odpowiedzi na Boże wezwanie bycia doskonałym. PP: prawidłowo ocenia postępowanie własne i innych ludzi, odnosi je do nauki Jezusa i chrześcijańskich zasad moralnych; wylicza swoje zalety i podaje przykłady pozytywnego ich zastosowania w konkretnych sytuacjach życiowych.	
	2	<i>Być sobą. To znaczy kim?</i>	Konsekwencje wiary w jednego Boga oraz trudności wynikające z wyznawania wiary; orędzie poszczególnych Ewangelii.	P: własnymi słowami opowiada o synu posłusznym i nieposłusznym w Ewangelii i dokonuje poprawnej oceny ich postępowania; na podstawie fragmentu przemówienia Jana Pawła II wyjaśnia, czym jest moment Westerplatte w życiu człowieka. PP: po lekcji odróżnia pozytywne rozumienie hasła: „Być sobą” od jego błędnej interpretacji zwalniającej z pokonywania własnych wad i słabości; po refleksji nad własnym charakterem i osobowością wylicza swoje cechy charakteru i wskazuje, w jaki sposób pomagają mu one w realizacji zadań chrześcijanina w świecie.	
	3	<i>Bóg chce szczęścia człowieka</i>	Rzeczy ostateczne człowieka; zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa.	P: odwołując się do wybranych fragmentów biblijnych, omawia działanie Boga na rzecz człowieka; po lekcji wyjaśnia, iż szczęście możliwe jest do osiągnięcia jedynie wówczas, gdy poszukiwanie go opiera się na prawdziwych wartościach i nie sprzeciwia się szczęściu innych ludzi. PP: na podstawie dotychczasowej wiedzy i poznanych teksów kultury wyjaśnia, iż poszukiwanie szczęścia jest jedną z kluczowych wartości w życiu człowieka; na przykładzie Świętych Piotra i Pawła wyjaśnia, iż spotkanie z Jezusem pomaga w odnalezieniu drogi do szczęścia.	

¹ W planie wynikowym przedstawiono wymagania podstawowe (P) oraz ponadpodstawowe (PP).

	4	<i>Być w Kościele</i>	Biblijne obrazy Kościoła; struktura i ustrój Kościoła.	P: na podstawie wybranych tekstów Pisma Świętego wymienia biblijne obrazy Kościoła; po lekcji wyjaśnia zobowiązania względem Kościoła wynikające z przynależności do niego. PP: odwołując się do biblijnego obrazu Kościoła jako Ciała Mistycznego i fragmentu listu 1 Kor 12, 12–21. 26–27, omawia rolę Jezusa w Kościele oraz role pozostałych członków wspólnoty; korzystając z dotychczasowej wiedzy i otrzymanych wiadomości formułuje argumenty przeciw podejściu: „Bóg – tak, Kościół – nie”.	
Dział II Ja Jestem Droga	5	<i>Być ubogim w duchu</i>	Osiem Błogosławieństw jako podstawa życia łasce Bożej; podstawowe pojęcia etyczne.	P: przytacza treść <i>Ośmiu błogosławieństw</i> i omawia własnymi słowami, co znaczy „być ubogim w duchu”; odwołując się do wiadomości z lekcji potrafi uzasadnić, iż dobra duchowe są większą wartością niż materialne. PP: na podstawie dotychczasowej wiedzy i doświadczeń wyjaśnia, jakie znaczenie mają dobra materialne w życiu człowieka i podaje przykłady właściwego stosunku do nich; korzystając z dostępnych źródeł informacji, wylicza świeckie i kościelne inicjatywy na rzecz zaradzania potrzebom ubogich.	
	6	<i>Pragnąć sprawiedliwości</i>	Osiem Błogosławieństw jako podstawa życia łasce Bożej; dary Ducha Świętego.	P: po lekturze tekstu Mt 5, 3–12 uczeń przytacza treść <i>Ośmiu błogosławieństw</i> i omawia własnymi słowami, co znaczy pragnąć sprawiedliwości; na podstawie dotychczasowej wiedzy i doświadczeń wyjaśnia pojęcie sprawiedliwości, określa jej rolę w świecie i konsekwencje jej braku. PP: po lekcji omawia wspomagającą rolę darów Ducha Świętego w odpowiedzialności człowieka za czynienie świata bardziej sprawiedliwym; odnosząc się do wybranych wydarzeń z historii i bieżących doniesień medialnych, potrafi właściwie ocenić je jako sprawiedliwe lub niesprawiedliwe.	
	7	<i>Przyjąć Boże przebaczenie</i>	Zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; skutki sakramentu pokuty i pojednania oraz jego etapy, zwłaszcza akty penitenta.	P: odnosząc się do znanych tekstów biblijnych, wyjaśnia, iż człowiek skażony grzechem potrzebuje ciągłego nawrócenia i naprawiania wyrządzonego zła; po lekturze J 20, 19–23 opowiada o ustanowieniu sakramentu pokuty i pojednania. PP: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z	

				lekcji wylicza warunki sakramentu pokuty i omawia je; po lekcji uzasadnia, iż chrześcijanin – mimo słabości i popełnionych grzechów – z Bożą pomocą może osiągnąć świętość.	
8	<i>Umieć płakać nad własną słabością</i>	Grzechy przeciwko Duchowi Świętemu; skutki sakramentu pokuty i pojednania.		P: na podstawie fragmentu Mk 3, 28–29 i wiadomości z lekcji uczeń wyjaśnia pojęcie „grzechu przeciw Duchowi Świętemu”; po lekcji wyjaśnia, iż dla prawdziwego nawrócenia konieczne jest wypełnienie wszystkich warunków sakramentu pokuty. PP: wymienia grzechy przeciw Duchowi Świętemu i wyjaśnia, iż taka postawa odgradza człowieka od Boga i uniemożliwia poprawę; odnosząc się do przykładów z lekcji, odróżnia właściwe korzystanie z sakramentu pokuty i pojednania od rytualizmu.	
9	<i>Być miłosiernym</i>	Osiem Błogosławieństw jako podstawa życia łasce Bożej; podstawowe pojęcia etyczne.		P: na podstawie <i>Kazania na Górze</i> i wybranych przypowieści omawia naukę Jezusa wzywającego do okazywania innym miłosierdzia; odnosząc się do <i>Modlitwy Pańskiej</i> , wskazuje na przebaczenie bliźnim jako warunek dostąpienia Bożego przebaczenia. PP: odwołując się do przykładu Jezusa i świętych, wyjaśnia, iż pragnienie zemsty i kara śmierci są sprzeczne z wiarą chrześcijańską; własnymi słowami omawia obietnice Jezusa złożone św. Faustynie Kowalskiej, wyjaśniając, iż są one źródłem nadziei dla grzesznych ludzi.	
10	<i>Cierpieć prześladowania dla sprawiedliwości</i>	Osiem Błogosławieństw jako podstawa życia łasce Bożej; podstawowe pojęcia etyczne; orędzie poszczególnych Ewangelii.		P: po lekcji przytacza treść <i>Ośmiu błogosławieństw</i> i wyjaśnia, iż cierpienie prześladowań dla sprawiedliwości jest wyrazem wierności Chrystusowi i Jego nauce; wykorzystując zdobytą wiedzę, wymienia różne formy współczesnych prześladowań na tle religijnym i sposoby przeciwstawiania się im. PP: na podstawie wiadomości z lekcji i własnej refleksji wskazuje na dobro i prawdę jako fundamenty wzajemnego poszanowania się i życia w pokoju; korzystając z dostępnych źródeł, podaje przykłady dzisiejszych prześladowań chrześcijan oraz wymienia świadków Chrystusa, których prześladowano za wiarę.	
11	<i>On cierpi za nasze grzechy</i>	Orędzie poszczególnych		P: na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia, iż Eucharystia	

			Ewangelii; życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; cel poszczególnych sakramentów.	łączy ludzi z Bogiem i między sobą; zna słowa Przeistoczenia i tłumaczy, iż są one spełnioną na krzyżu zapowiedzią ofiary Jezusa dla ludzi. PP: odwołując się do własnych doświadczeń i refleksji oraz tekstów z podręcznika, rozróżnia aktywne uczestnictwo w Eucharystii od rytualizmu; wskazując na konkretne elementy liturgii, omawia, w jaki sposób Eucharystia przyczynia się do lepszych relacji między ludźmi.	
12	<i>Po chrześcijański przeżywać własne cierpienie</i>	Orędzie poszczególnych Ewangelii; życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych.		P: na podstawie tekstów biblijnych wyjaśnia, iż Chrystus swym życiem dowartościował ludzkie cierpienie i nadał mu sens; własnymi słowami poprawnie omawia istotę i znaczenie sakramentu namaszczenia chorych, odróżniając go od Wiatyku. PP: odnosząc się do dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji, omawia znaczenie obecności osób chorych i cierpiących we wspólnocie Kościoła; po lekcji znajduje argumenty opowiadające się za ochroną życia od poczęcia aż do naturalnej śmierci, niezależnie od sprawności człowieka.	
13	<i>Być wrażliwym na cierpienie innych</i>	Orędzie poszczególnych Ewangelii; życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; znaczenie i skutki sakramentu namaszczenia chorych.		P: opowiada własnymi słowami przypowieść o miłosiernym Samarytaninie i omawia jej przesłanie; po przeprowadzonej lekcji wyjaśnia, iż troska o chorych i cierpiących jest obowiązkiem chrześcijanina. PP: odwołując się do posiadanej wiedzy i wiadomości z lekcji wyjaśnia, iż sakrament namaszczenia chorych jednoczy cierpiącego z męką Chrystusa; na podstawie różnych źródeł podaje przykłady osób, dla których wiara była oparciem i umocnieniem w znoszeniu choroby i cierpienia.	
14	<i>Mieć czyste serce</i>	Osiem Błogosławieństw jako podstawa życia łasce Bożej; cel poszczególnych sakramentów.		P: przytacza treść <i>Ośmiu błogosławieństw</i> i omawia własnymi słowami, co znaczy „mieć czyste serce”; na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji omawia sakrament małżeństwa – jego istotę, cechy i zadania. PP: odnosząc się do poznanych tekstów biblijnych podaje przykłady właściwych relacji międzyludzkich podyktowanych czystością serca; korzystając z różnych	

				źródeł, podaje konsekwencje braku kierowania się czystym sercem wobec innych i proponuje sposoby zaradzenia im.	
	15	<i>Wprowadzać pokój</i>	Osiem Błogosławieństw jako podstawa życia łasce Bożej; cel poszczególnych sakramentów; struktura Kościoła.	P: przytacza treść <i>Ośmiu błogosławieństw</i> i omawia własnymi słowami, na jakich płaszczyznach chrześcijanin winien wprowadzać pokój; odwołując się do wiedzy z lekcji i fragmentu J 20, 19–23, omawia podstawowe wiadomości związane z sakramentem kapłaństwa i rolą kapłanów powierzoną im przez Chrystusa; PP: na podstawie doniesień medialnych podaje przyczyny niepokoju na świecie i podaje propozycje, jak im zaradzić; wykorzystując wiadomości z religii i innych przedmiotów, wymienia kapłanów – z czasów dawnych i współczesnych – działających szczególnie aktywnie na rzecz wprowadzania pokoju.	
Dział III W drodze ku ziemi obietnic	16	<i>Co powinienem czynić?</i>	Podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia.	P: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji uczeń omawia pojęcia „powinność moralna” i „sumienie” oraz określa ich związek z sakramentami pokuty i pojednania oraz Eucharystii; po lekturze fragmentu Mt 19, 16–22 przedstawia własnymi słowami treść rozmowy Jezusa z bogatym młodzieńcem i wyjaśnia jej sens. PP: po lekcji prawidłowo uzasadnia, iż wypełnianie powinności moralnych określonych w <i>Przykazaniach</i> jest świadectwem wiary i prowadzi do prawdziwego szczęścia; korzystając z różnych źródeł (wiadomości z historii, doniesień medialnych, życia klasy i szkoły oraz własnych doświadczeń) wskazuje konsekwencje postępowania wbrew przykazaniom i własnemu sumieniu.	
	17	<i>Co naprawdę jest dobre?</i>	Podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia; konsekwencje wiary w jednego Boga.	P: na podstawie tekstów biblijnych i wiadomości z lekcji wyjaśnia pojęcia: prawo naturalne, prawo pozytywne i podaje przykłady; po spotkaniu dokonuje hierarchizacji zasad postępowania, uzasadniając ponadczasowość i wyższość prawa naturalnego nad prawem stanowionym przez ludzi. PP: odwołując się do życiorysów danych postaci wskazuje na wartość życia według wyznawanych zasad i wartość aktów odwagi w głoszeniu tych zasad, nawet w niesprzyjających okolicznościach; nawiązując do	

				wybranych wydarzeń z życia klasy i szkoły (rodziny, środowiska rówieśniczego), podaje przykłady posłuszeństwa Bogu i Jego przykazaniom oraz omawia postawę nonkonformizmu.	
	18	<i>Jak poznać, co jest dobre?</i>	Podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia; konsekwencje wiary w jednego Boga.	P: po lekcji prawidłowo wyjaśnia, czym jest sumienie oraz rozróżnia sumienie prawidłowe, błędne, pewne i wątpliwe; odnosząc się do słów Jana Pawła II, określa, kim jest „człowiek sumienia” i podaje przykłady takich osób. PP: na podstawie wybranych fragmentów biblijnych wskazuje na różne postawy człowieka, uwarunkowane określonym rodzajem sumienia; odwołując się do własnych przemyśleń i doświadczeń oraz wiadomości z lekcji, ukazuje związek sakramentów pokuty i pojednania oraz Eucharystii z kształtowaniem sumienia.	
	19	<i>Które dobro wybrać?</i>	Podstawowe pojęcia etyczne: powinność moralna, sumienie, prawo naturalne, prawo Boże, wartości i ich hierarchia; trudności wynikające z wyznawania wiary; biblijni świadkowie wiary.	P: w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wylicza różne rodzaje wartości i podaje ich konkretne przykłady; po lekcji opracowuje własną hierarchię wartości, uwzględniając w niej dobra różnego rodzaju. PP: na podstawie fragmentów biblijnych prawidłowo zestawia określoną postać biblijną z wyznawaną przez nią hierarchią wartości; odnosząc się do życiorysów wybranych osób, uzasadnia, iż czasem należy zrezygnować z danych dóbr, troszcząc się o inne.	
	20	<i>Wędrowka do wolności</i>	Główne wydarzenia i postaci starotestamentowe; rzeczy ostateczne człowieka; cel poszczególnych sakramentów.	P: własnymi słowami opowiada o wędrowce Izraelitów do Ziemi Obiecanej i wyjaśnia jej sens dla współczesnego człowieka; na podstawie wybranych tekstów biblijnych ukazuje <i>Przykazania Boże</i> i naukę Jezusa jako wyraz troski o człowieka i jego zbawienie. PP: odnosząc się do życia moralnego człowieka i jego celu ostatecznego, wykazuje sprzeczność idei: „Cel uświęca środki” z postawą chrześcijańską; po lekcji wskazuje na analogię wędrowki Izraelitów do Ziemi Obiecanej z własnym życiem, w którym Bóg poucza człowieka przez swoje słowo i podtrzymuje łaską dzięki sakramentom.	
Dział IV Drogo wskaży do	21	<i>Czy Bóg narzuca człowiekowi swoją wolę?</i>	Konsekwencje wiary w jednego Boga oraz trudności wynikające z wyznawania	P: w oparciu o wybrane teksty biblijne wyjaśnia, dlaczego Bóg dał swemu ludowi przykazania; na podstawie wiadomości z lekcji wyjaśnia istotę nakazu i zakazu	

			<p>wiary; prawo Boże; przykazania Dekalogu.</p>	<p>etycznego oraz podaje ich przykłady. PP: odnosząc się do doświadczeń i przykładów z życia, omawia związek między wolnością człowieka a przestrzeganiem prawa; podaje z pamięci przykazania <i>Dekalogu</i> i przyporządkowuje poszczególnym przykazaniom chronione przez nie wartości.</p>	
22	<i>Jaki jest mój Bóg?</i>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje wiary w jednego Boga.</p>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje wiary w jednego Boga.</p>	<p>P: na podstawie lektury tekstów biblijnych podaje przymioty Boga i Jego zamiary względem ludzi; podaje z pamięci treść pierwszego przykazania Bożego i wyjaśnia, do czego ono zobowiązuje. PP: po lekcji wymienia błędne obrazy Boga utrudniające posłuszeństwo Bogu i pogłębianie relacji z Nim; odnosząc się do doświadczeń i przykładów z życia, wyjaśnia, jakie są współczesne zagrożenia dla przestrzegania pierwszego przykazania <i>Dekalogu</i>.</p>	
23	<i>Czy ufam mojemu Bogu?</i>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje wiary w jednego Boga.</p>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje wiary w jednego Boga.</p>	<p>P: omawia własnymi słowami biblijną naukę o Bogu, jedynym Zbawcy, i zobowiązaniach wynikających z pierwszego przykazania; wykorzystując treści z lekcji, formułuje argumenty przeciw wierze w horoskopy, czytaniu wróżb, zabobonom itp. PP: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wyjaśnia, czym jest wolna wola i wymienia postawy i zachowania, które ją ograniczają; po lekcji dokonuje właściwej oceny wróżbiarstwa, astrologii i horoskopów.</p>	
24	<i>Dlaczego zdradzają Chrystusa?</i>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje wiary w jednego Boga; cechy charakterystyczne sekt i metody ich działania oraz skutki przynależności do sekt.</p>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje wiary w jednego Boga; cechy charakterystyczne sekt i metody ich działania oraz skutki przynależności do sekt.</p>	<p>P: własnymi słowami przytacza ostrzeżenie przed fałszywymi prorokami zawarte przez św. Pawła w Liście do Galatów; odnosząc się do tekstów z podręcznika, podaje sposoby werbowania do sekt oraz techniki stosowane przez ich przedstawicieli. PP: po lekcji wyjaśnia twierdzenie, iż przynależność do sekty jest zdradą Jezusa i niszczy osobowość człowieka; uczestniczy w dyskusji na temat sposobów uchronienia się przed działaniem sekt, wymieniając wśród nich rozumne pogłębianie wiary, lekturę Biblii oraz życie sakramentalne.</p>	
25	<i>Czym jest dla mnie imię Boże?</i>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje</p>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje</p>	<p>P: omawia własnymi słowami sens przytaczanego drugiego przykazania Bożego; na podstawie słownika i innych źródeł wyjaśnia, czym jest imię i podaje znaczenie własnego</p>	

			<p>wiary w jednego Boga.</p>	<p>imienia. PP: wykorzystując wiadomości z lekcji, podaje znaczenie imion z Biblii i wyjaśnia, iż Imię Boga jest jednocześnie określeniem Jego istoty; po lekcji wskazuje różnice pomiędzy właściwym używaniem Imienia Bożego oraz używaniem go wbrew drugiemu przykazaniu Bożemu.</p>	
26	<i>Jestem chrześcijaninem. Co wynika z mojej deklaracji?</i>	<p>Przykazania Dekalogu; wartości, których bronią przykazania; konsekwencje wiary w jednego Boga; formy apostołstwa świeckich.</p>	<p>P: na podstawie tekstów biblijnych omawia zobowiązanie do świadczenia o Chrystusie wobec innych; po lekcji podaje przykłady dawania świadectwa wierze – poprzez praktyki religijne, przestrzeganie zasad wiary oraz noszenie znaków przynależności do Chrystusa. PP: odnosząc się do przykładów z życia, wyjaśnia, na czym polega faryzeizm i omawia niewłaściwość takiej postawy; wykorzystując zdobytą wiedzę i wiadomości z różnych źródeł, wyjaśnia sens noszenia medalika chrześcijańskiego oraz przeciwstawia go amuletom i talizmanom.</p>		
27	<i>Wobec wyzwania renesansu</i>	<p>Prawo Boże; wartości i ich hierarchia; przykłady osób żyjących modlitwą; najważniejsze wyznania chrześcijańskie – anglikaznim.</p>	<p>P: przytacza wybrane fakty z życia św. Tomasza More’a i króla Henryka VIII; na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji podaje zasady budowania hierarchii wartości i uzasadnia konieczność wierności tym zasadom niezależnie od okoliczności. PP: po lekcji omawia początki Kościoła anglikańskiego, wskazując na bezpośrednie przyczyny jego powstania i wybrane zasady w nim panujące; na przykładzie św. Tomasza More’a wyjaśnia, iż prawo Boże jest ponad prawem ludzkim i pozostaje obowiązujące w sumieniu, nawet w obliczu cierpienia czy śmierci.</p>		
28	<i>Przedmurze chrześcijaństwa</i>	<p>Chrześcijaństwo czasów jagiellońskich (zwłaszcza postać św. Jadwigi); przykłady osób żyjących modlitwą; konsekwencje wiary w jednego Boga; uroczystości wybranych świętych, zwłaszcza patronów Polski i świętych polskich.</p>	<p>P: po lekcji przedstawia wybrane fakty z życia św. Jadwigi Królowej, potwierdzające jej gorliwą wiarę i rzetelność w pełnieniu powierzonych jej obowiązków; wykorzystując wiadomości z lekcji i innych przedmiotów, wyjaśnia wartość nauki dla Kościoła i narodu. PP: odnosząc się do wybranych tekstów biblijnych i</p>		

				wydarzeń historycznych z XIV/XV wieku, omawia pojmowanie władzy jako służby społecznej; na podstawie życiorysu św. Jadwigi wyjaśnia, jakie cechy powinny charakteryzować dobrego władcę.	
29	<i>Kościół wobec wyzwania reformacji</i>	Przyczyny reformacji i reformy katolickiej; najważniejsze wyznania chrześcijańskie – protestantyzm; zasady prywatnej lektury Pisma Świętego.		P: wykorzystując posiadaną wiedzę, wiadomości z lekcji historii oraz religii, omawia sytuację Kościoła w przededniu reformacji; po lekcji wyjaśnia różnice i podobieństwa między katolicyzmem a pozostałymi głównymi wyznaniem chrześcijańskimi. PP: odróżnia słuszne postulaty reformatorów od bezzasadnych żądań względem Kościoła; odnosząc się do tez M. Lutra, omawia miejsce Biblii w życiu chrześcijańskim;	
30	<i>Kościół reformujący się</i>	Przyczyny reformacji i reformy katolickiej; dzieło Soboru Trydenckiego.		P: na podstawie posiadanych wiadomości wskazuje przyczyny, przebieg i główne idee reformy katolickiej; po lekcji omawia okoliczności powstania katechizmów oraz uzasadnia potrzebę korzystania z nich. PP: na przykładzie wydarzenia Soboru Trydenckiego wyjaśnia konieczność troski Kościoła o formułowanie prawd wiary i ich właściwy przekaz; korzystając z dostępnych źródeł, przybliża działalność św. Karola Boromeusza oraz św. Ignacego Loyoli.	
31	<i>Reformacja i reforma katolicka w Polsce</i>	Przyczyny reformacji i reformy katolickiej; Polska krajem tolerancji religijnej.		P: po lekcji omawia przebieg i recepcję reformy katolickiej w Polsce; podaje polskie brzmienie zasady: „Cuius regio, eius religio” i omawia związane z nią zagrożenia. PP: na podstawie zdobytej wiedzy charakteryzuje reformację w Polsce i zasługi jej przedstawicieli dla kultury; odwołując się do wiedzy historycznej i tekstów z podręcznika, podaje podstawowe wiadomości na temat konfederacji warszawskiej jako wielkiej karty tolerancji.	
32	<i>Kościół wobec jedności</i>	Unia Brzeska i wschodnie Kościoły katolickie;		P: po lekcji wymienia inicjatywy na rzecz jedności Kościoła	

			uroczystości wybranych świętych, zwłaszcza patronów Polski i świętych polskich.	<p>podejmowane na ziemiach polskich i dokonuje ich oceny; na podstawie zdobytej wiedzy prawidłowo wyjaśnia pojęcia: „religia”, „obrzędek”, „wyznanie”, podaje ich przykłady i określa wzajemne zależności.</p> <p>PP: odwołując się do tekstów z podręcznika, opowiada o unitach podlaskich i ich męczeństwie jako o świadectwie wiary; korzystając z dostępnych źródeł, podaje podstawowe wiadomości na temat św. Andrzeja Boboli i jego działalności.</p>	
33	<i>Czym jest dla mnie niedziela?</i>	Przykazania Dekalogu; prawo Boże; konsekwencje wiary w jednego Boga; struktura roku liturgicznego		<p>P: przytacza z pamięci treść trzeciego przykazania Bożego i omawia je własnymi słowami; odwołując się do doświadczenia i posiadanej wiedzy, wyjaśnia, jak powinno wyglądać świętowanie niedzieli.</p> <p>PP: na podstawie wiadomości z lekcji wymienia dni święte w różnych religiach i wyjaśnia, dlaczego niedziela jest dniem świętym dla chrześcijan; po lekcji tłumaczy, czym są święta nakazane oraz wymienia daty i nazwy świąt chrześcijańskich przypadających w innym dniu tygodnia niż niedziela.</p>	
34	<i>Jaki jestem dla moich bliskich?</i>	Przykazania Dekalogu; wykroczenia przeciw przykazaniom i ich konsekwencje.		<p>P: przytacza z pamięci treść IV przykazania Bożego i omawia konkretne postawy związane z jego wypełnianiem; po lekcji wymienia sposoby okazywania szacunku i miłości najbliższemu – zarówno na co dzień, jak i podczas świąt rodzinnych.</p> <p>PP: na podstawie własnych refleksji i doświadczeń innych osób (w tym bohaterów literackich) podaje motywy miłości i wdzięczności względem rodziców; w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wyjaśnia potrzebę troski o dobre relacje z najbliższymi i okazywanie szacunku starszym;</p>	
35	<i>Co to znaczy, że jestem Polakiem?</i>	Przykazania Dekalogu; wykroczenia przeciw przykazaniom i ich konsekwencje; formy apostołstwa świeckich.		<p>P: po analizie IV przykazania wyjaśnia, iż zobowiązuje ono do oddawania czci i szacunku Ojczyźnie; w oparciu o wiedzę historyczną i wiadomości lekcji wskazuje związki polskiego patriotyzmu z wiarą.</p> <p>PP: na podstawie wybranych tekstów literackich omawia</p>	

				miłość do Boga i Ojczyzny w ujęciu poetów i pisarzy; po lekcji uzasadnia współczesną potrzebę patriotyzmu i jego rolę w kształtowaniu tożsamości narodowej.	
36	<i>Czy kocham swoje życie?</i>	Przykazania Dekalogu; wykroczenia przeciw przykazaniom i ich konsekwencje; zbawczy charakter dzieła Chrystusa.		P: podaje treść IV przykazania Bożego i wyjaśnia, do czego Bóg zobowiązuje w nim człowieka; w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wymienia wykroczenia przeciw ludzkiemu życiu. PP: odwołując się do sytuacji z życia, wyjaśnia, iż wszelkie uzależnienia oraz doprowadzenie do stanu zagrożenia własnego zdrowia i życia są przeciwne woli Bożej; po lekcji podaje przykłady realizacji pasji życiowej jako formy poszukiwania radości życia i nadawania mu sensu.	
37	<i>Czy naprawdę chcę być wolny?</i>	Przykazania Dekalogu; wykroczenia przeciw przykazaniom i ich konsekwencje; zbawczy charakter dzieła Chrystusa.		P: na podstawie lektury tekstów z podręcznika wyjaśnia, iż uleganie wszelkim nałogom jest przeciwne IV przykazaniu – szkodzą życiu i zdrowiu; po lekcji podaje możliwe przyczyny sięgania po używki i wskazuje, jak można temu zapobiec. PP: odwołując się do przykładów z podręcznika i środków masowego przekazu, omawia, w jaki sposób uzależnienie negatywnie wpływa na relacje z Bogiem i ludźmi; korzystając z dostępnych źródeł, podaje przykłady akcji społecznych i inicjatyw na rzecz wyzwolenia człowieka, profilaktyki i przeciwdziałania nałogom	
38	<i>Czym jest przyjaźń?</i>	Główne wydarzenia i postaci starotestamentalnej historii zbawienia; orędzie poszczególnych Ewangelii; życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa.		P: na podstawie lektury tekstów biblijnych wyjaśnia, kim jest przyjaciel i wymienia cechy prawdziwego przyjaciela; po lekcji wyjaśnia, iż przyjaźń jest wielkim dobrem, o które trzeba dbać i na które należy zasłużyć. PP: własnymi słowami opowiada o przyjaźni Dawida i Jonatana oraz Jezusa i Łazarza; na podstawie konkretnych przykładów omawia nieprawidłowe rozumienie przyjaźni, np. jako relacji do zwierzęcia lub przedmiotu;	
39	<i>Ku dojrzałości</i>	Przykazania Dekalogu; wykroczenia przeciw przykazaniom i ich konsekwencje; pojęcie miłości i sposoby jej przeżywania; świętość w rozmaitych		P: przytacza treść VI przykazania Bożego i wyjaśnia jego sens własnymi słowami; po lekcji wylicza wykroczenia przeciw VI przykazaniu, charakteryzuje ich źródła i krótko je omawia. PP: w oparciu o dotychczasową wiedzę omawia zmiany związane z dojrzewaniem i wskazuje związane z nimi	

			formach życia.	problemy natury moralnej; na podstawie treści z podręcznika i źródeł własnych tłumaczy potrzebę opanowywania własnego popędu płciowego i wspomagającą rolę sakramentów w zachowaniu czystości.	
40	<i>Jak używać dóbr materialnych?</i>	Przykazania Dekalogu; wykroczenia przeciw przykazaniom i ich konsekwencje; wartości, których bronią przykazania.		P: przytacza treść VII przykazania Bożego i wymienia wykroczenia przeciw niemu; po lekcji podaje przykłady zadośćuczynienia Bogu i bliźniemu za grzechy przeciw VII przykazaniu. PP: na podstawie wybranych tekstów biblijnych określa właściwy stosunek chrześcijanina do dóbr materialnych; korzystając z dostępnych źródeł, uzasadnia potrzebę uczciwego postępowania w szkole, w pracy i w wolnym czasie.	
41	<i>Miłość ubogich</i>	Pojęcie miłości i sposoby jej przeżywania; świętość w rozmaitych formach życia; orędzie poszczególnych Ewangelii; cel poszczególnych sakramentów.		P: odwołując się do wybranych tekstów biblijnych, wyjaśnia konieczność troski o ubogich, co jest przejawem miłosierdzia względem bliźnich; w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wymienia uczynki miłosierne względem ciała i duszy i wskazuje konkretne możliwości ich wypełniania. PP: po lekcji wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy przyjmowaniem Komunii Świętej i czynami miłosierdzia; na podstawie podręcznika i innych dostępnych źródeł wymienia osoby i instytucje zajmujące się świadczeniem pomocy ubogim.	
42	<i>Życ w prawdzie</i>	Przykazania Dekalogu; wykroczenia przeciw przykazaniom i ich konsekwencje; wartości, których bronią przykazania.		P: przytacza treść VIII przykazania Bożego, wyjaśnia, do czego ono zobowiązuje; na podstawie tekstów z podręcznika wyjaśnia, iż prawda ma fundamentalne znaczenie dla kształtowania relacji międzyludzkich. PP: odwołując się do wybranych tekstów biblijnych, omawia własnymi słowami motyw prawdy w nauczaniu Jezusa; po lekcji podaje argumenty podważające słuszność opinii, wedle której „każdy ma swoją prawdę”.	
43	<i>Wykroczenia przeciwko prawdzie</i>	Przykazania Dekalogu; wykroczenia przeciw przykazaniom i ich konsekwencje; wartości, których bronią przykazania;		P: omawia własnymi słowami biblijne przykłady wykroczeń przeciw prawdzie i ich konsekwencje; po lekcji wymienia wykroczenia przeciw prawdzie i wyjaśnia, iż są one sprzeczne z VIII przykazaniem i miłością bliźniego. PP: w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z	

			orędzie poszczególnych Ewangelii.	lekcji streszcza naukę Jezusa na temat prawdy; odnosząc się do konkretnych przykładów, podaje możliwości zadośćuczynienia osobom okłamanym, obmówionym, zdradzonym itp.	
	44	<i>Jak mądrze wykorzystywać czas?</i>	Konsekwencje wiary w jednego Boga oraz trudności wynikające z wyznawania wiary; wartości i ich hierarchia.	P: w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wyjaśnia, iż człowiek jest odpowiedzialny za mądre spożytkowanie wolnego czasu; wymienia formy spędzania wolnego czasu szkodzące rozwojowi intelektualnemu i duchowemu oraz podaje argumenty przeciwko nim. PP: po lekcji podaje zasady higieny korzystania z mediów elektronicznych; odwołując się do konkretnych przykładów, omawia zagrożenia płynące z bezkrytycznej percepcji treści proponowanych przez środki przekazu.	
	45	<i>Jaką prasę czytać?</i>	Konsekwencje wiary w jednego Boga oraz trudności wynikające z wyznawania wiary; świętość w rozmaitych formach życia.	P: po analizie wybranych czasopism prawidłowo odróżnia te, które wspierają chrześcijański ideał miłości i rodziny od pism, które go zafałszowują; na podstawie tekstów z podręcznika wyjaśnia moralne konsekwencje czytania niewłaściwych czasopism; PP: po lekcji podaje argumenty przeciwko czytaniu pism pornograficznych i innych wyśmiewających wartość czystości; odnosząc się do historii Teda Bundy i jej podobnych, ukazuje wspomagającą rolę wiary i praktyk religijnych we właściwym wyborze lektur.	
Dział V Rok z Chrystusem w Kościele	46	<i>Krzyż Chrystusa</i>	Życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; struktura roku liturgicznego.	P: na podstawie lektury tekstów biblijnych opowiada własnymi słowami o męce i śmierci Jezusa na krzyżu; podaje datę święta Podwyższenia Krzyża i omawia możliwości przeżywania tego dnia w domu i w kościele; w oparciu o dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji wyjaśnia, że krzyż jest dla chrześcijan znakiem zbawienia i ofiarnej miłości. PP: opowiada o poszukiwaniach drzewa krzyża podjętych przez św. Helenę jako o świadectwie wiary cesarzowej; zna słowa pieśni <i>Krzyżu święty nade wszystko</i> i prawidłowo określa nastrój utworu.	

47	<i>Patron młodzieży</i>	Uroczystości wybranych świętych, zwłaszcza patronów Polski i świętych polskich.	<p>P: po przeprowadzonej lekcji przytacza wybrane wydarzenia z życia św. Stanisława Kostki; wyjaśnia, że św. Stanisław Kostka jest patronem młodzieży i poprawnie wymienia, w jakich sprawach można się do niego zwracać; podaje datę liturgicznego wspomnienia św. Stanisława Kostki.</p> <p>PP: na podstawie historii życia św. Stanisława wymienia cechy, które sprzyjają osiągnięciu założonych celów i dążeniu do świętości; określa przesłanie życia św. Stanisława Kostki i jego znaczenie dla własnego postępowania i realizacji własnych planów.</p>	
48	<i>W drodze z Janem Pawłem II</i>	Uroczystości wybranych świętych, zwłaszcza patronów Polski i świętych polskich; przykład osób żyjących modlitwą.	<p>P: na podstawie poznanych tekstów określa główne idee nauczania papieskiego związane z <i>Dekalogiem</i>; poprawnie podaje datę liturgicznego wspomnienia bł. Jana Pawła II (22 X), odróżnia je od Dnia Papieskiego (niedziela przed 16 X) i Dnia Jana Pawła II ustanowionego przez Sejm RP (16 X).</p> <p>PP: odnosząc się do nauczania bł. Jana Pawła II, wyjaśnia, że przykazania Boże stanowią pomoc w dążeniu prawdziwego szczęścia i prowadzą do świętości; wykorzystując dostępne źródła i środki społecznego przekazu, wskazuje na różne możliwości zapoznawania się z nauczaniem papieskim.</p>	
49	<i>Radosne oczekiwanie</i>	Struktura roku liturgicznego; sens, przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego.	<p>P: przytacza wybrane fragmenty biblijne zapowiadające przyjście Zbawiciela na świat i omawia wypełnienie się obietnicy w osobie Jezusa; na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wyjaśnia potrójne znaczenie Adwentu.</p> <p>PP: prawidłowo określa nastrój Adwentu – to czas radosnego oczekiwania i opisuje, jak można przeżywać Adwent, zależnie od kondycji moralnej człowieka i posiadanego obrazu Boga; potrafi wymienić zwyczaje adwentowe, podaje ich sens oraz recytuje z pamięci tekst</p>	

				wybranych pieśni adwentowych.	
50	<i>Bóg się rodzi, moc truchleje</i>	Życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego.		P: na podstawie fragmentów biblijnych opowiada o narodzeniu Jezusa w Betlejem i znaczeniu tego wydarzenia dla ludzi; omawia tradycje związane ze świętowaniem Bożego Narodzenia i wyjaśnia sens świętowania. PP: potrafi wyrecytować teksty wybranych kolęd i poprawnie rozpoznaje w nich treści biblijne; przedstawia projekt spotkania wigilijnego w rodzinie, poprawnie interpretuje sens tradycyjnego świętowania.	
51	<i>Aby byli jedno</i>	Konsekwencje wiary w jednego Boga; przymioty Kościoła; pojęcia interkomunii i sukcesji apostoelskiej.		P: na podstawie tekstów biblijnych i wiadomości z lekcji omawia jedność Kościoła jako istotny przymiot zamierzony przez Jezusa; podaje datę Tygodnia Modlitw o Jedność Chrześcijan oraz sposoby włączenia się w obchody. PP: poprawnie wyjaśnia pojęcie „ekumenizm” i mówi, jakich religii on dotyczy; przytacza wybrane daty i wydarzenia związane z działaniami ruchu ekumenicznego; uzasadnia konieczność modlitwy o jedność chrześcijan i wymienia jej przykłady.	
52	<i>Czas przygotowania paschalnego</i>	Życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego.		P: odnosząc się do tekstów biblijnych charakteryzuje liturgiczny okres Wielkiego Postu jako czas pokuty i nawrócenia; podaje sposoby przeżywania Wielkiego Postu – czasu nawrócenia, poprawnie argumentuje konieczność modlitwy w procesie nawrócenia. PP: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji wymienia nabożeństwa wielkopostne i czyny pokutne oraz omawia je; wyjaśnia związek zachodzący pomiędzy sakramentem chrztu świętego i odnawianiem łaski we własnym życiu przez sakrament pokuty i pojednania.	
53	<i>Księżę katolicki</i>	Orędzie poszczególnych Ewangelii; uroczystości wybranych świętych, zwłaszcza patronów Polski i		P: na podstawie tekstów biblijnych własnymi słowami streszcza dialog Jezusa z Piłatem o posiadaniu władzy; odwołując się do wiadomości z historii, omawia życie i	

			świętych polskich; przykład osób żyjących modlitwą.	działalność św. Kazimierza Królewicza, wskazuje na cechy, które pomogły mu w osiągnięciu świętości. PP: wymienia zobowiązania spoczywające na rządzących państwami i podaje argumenty religijne; wyjaśnia potrzebę wspierania modlitwą osób sprawujących władzę oraz podaje przykłady modlitw.	
54	<i>Moje rekolekcje</i>	Skutki sakramentu pokuty i pojednania oraz jego etapy, zwłaszcza akty penitenta; najważniejsze fakty z historii i życia własnej parafii i diecezji.		P: na podstawie lektury biblijnej streszcza przypowieść o synu marnotrawnym i charakteryzuje występujące w niej postaci; wyjaśnia, iż syn marnotrawny jest obrazem grzesznika, który się nawraca i przystępuje do sakramentu pokuty i pojednania. PP: omawia prawdę o Bożym Miłosierdziu, argumentując ją konkretnym działaniem Boga na rzecz człowieka; wymienia czynniki sprzyjające owocnemu przeżyciu rekolekcji oraz określa własną odpowiedzialność za pomoc innym w uczestnictwie w tych ćwiczeniach duchowych.	
55	<i>Wspólny przystanek na drodze do dorosłości</i>	Struktura roku liturgicznego; konsekwencje wiary w jednego Boga; najważniejsze fakty z historii i życia własnej parafii i diecezji.		P: opowiada własnymi słowami przypowieść o dobrej i złej budowli, poprawnie interpretuje ją – w kontekście opierania ludzkiego życia na Ewangelii; odwołując się do własnych doświadczeń i wiedzy z lekcji, wyjaśnia, iż młodość jest czasem poszukiwania autorytetów i właściwych wzorów postępowania. PP: wskazuje na papieża i biskupów jako na osoby z mandatu Jezusa, przekazujące dziś młodym ludziom orędzie ewangeliczne i jego egzystencjalną interpretację; wylicza inicjatywy Kościoła powszechnego i lokalnego adresowane do młodych ludzi i poszukuje szczegółowych informacji o nich w środkach społecznego przekazu.	
56	<i>Ofiara dla naszego zbawienia</i>	Życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i		P: na podstawie tekstów biblijnych odtwarza przebieg trzech dni paschalnych w życiu Jezusa i Apostołów; wymienia z pamięci liturgiczne obchody Wielkiego Czwartku,	

			uroczystości roku liturgicznego.	<p>Wielkiego Piątku i Wielkiej Soboty, wiążąc je z konkretnymi wydarzeniami biblijnymi.</p> <p>PP: odczytuje na podstawie tekstów obrzędów liturgicznych związek opisywanych wydarzeń Triduum Paschalnego z życiem chrześcijanina; zna teksty wybranych pieśni pasyjnych i potrafi wskazać w nich treści wywodzące się z Biblii; wylicza tradycje i zwyczaje obchodów Triduum i uzasadnia ich sens w odniesieniu do zbawczej ofiary Jezusa.</p>	
57	<i>Zwycięzca śmierci</i>	Życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego.	<p>PP: własnymi słowami opowiada o odnalezieniu pustego grobu przez różne biblijne postaci i nastrojach z tym związanych; wylicza zwyczaje wielkanocne i podaje ich sens religijny oraz omawia regionalne i rodzinne tradycje związane ze Zmartwychwstaniem Pańskim.</p> <p>PP: na podstawie dotychczasowej wiedzy i wiadomości z lekcji uzasadnia podstawowe implikacje dla życia chrześcijanina wynikające z odkupienia; zna tekst wybranych pieśni wielkanocnych i potrafi wyjaśnić występujące w nich zwroty, odnosząc się do tekstów biblijnych.</p>		
58	<i>Niech zstąpi Duch Twój i odnowi oblicze ziemi</i>	Życie, nauczanie i zbawczy charakter dzieła Jezusa Chrystusa; działanie Ducha Świętego w Kościele; przesłanie i liturgia poszczególnych okresów i uroczystości roku liturgicznego.	<p>PP: na podstawie biblijnych fragmentów opowiada o zesłaniu Ducha Świętego jako spełnionej obietnicy Jezusa działającego w swoim Kościele; wykorzystując dotychczasową wiedzę i wiadomości z lekcji, omawia symbole i znaki obecności Ducha Świętego; wymienia dary Ducha Świętego i poprawnie określa, jak można korzystać z nich w życiu codziennym.</p> <p>PP: wyjaśnia związek Pięćdziesiątnicy ze zmartwychwstaniem Pańskim oraz podaje różne nazwy uroczystości Zesłania Ducha Świętego, czas i sposób jej obchodów; po lekcji wyjaśnia związek zesłania Ducha Świętego z potrzebą odnowy świata i przewyciężania zła w</p>		

				świecie.	
--	--	--	--	----------	--

Autor opracowania: Aneta Rayzacher-Majewska